

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Prokalina“
El. paštas: visvaldaspetryla@gmail.com
Šilutės rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos
departamentui
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Klaipėdos skyriui
Klaipėdos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
VĮ Šilutės miškų urėdijai

2017-07-05
į 2017-06-15

Nr. (28.3)-A4-14084
prašymą

Žiniai

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA

dėl UAB „Prokalina“ planuojamos ūkinės veiklos - Šilutės rajono Lapynų II smėlio telkinio
naujo ploto eksploatavimo - poveikio aplinkai vertinimo

1. Informacijos pateikėjas:

UAB „Prokalina“, Sportininkų g. 12-1, Klaipėda, tel. 868308347, el. paštas:
visvaldaspetryla@gmail.com.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

UAB „Prokalina“, Sportininkų g. 12-1, Klaipėda, tel. 868308347, el. paštas:
visvaldaspetryla@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Šilutės rajono Lapynų II smėlio telkinio naujo ploto eksploatavimas.

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3 papunkčiu (kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas - mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Planuojamos ūkinės veiklos metu numatoma eksploatuoti Šilutės rajono Lapynų II smėlio telkinio naują plotą. Smėlio gavyba planuojama dalyje žemės sklypo, kurio kadastrinis Nr. 8857/0009:229, esančio Lapynų k., Saugų sen., Šilutės r. sav. Planuojamas žemės sklypas yra 586,2620 ha ploto, miškų ūkio paskirties, naudojimo būdas – ūkinių miškų sklypai. Šis valstybinės reikšmės miškas yra priskiriamas 4 miškų grupei. Planuojamas žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai, o patikėjimo teise jį valdo Šilutės miškų urėdija. Gavus Lietuvos geologijos tarnybos leidimą telkinio naujo ploto naudojimui, bus suformuotas 24 ha ploto žemės sklypas, kurio pagrindinė naudojimo paskirtis naudojimo planu bus keičiama į kitą, numatant naudojimo būdą kasybos laikotarpiui - naudingųjų iškasenų teritorijos. Planuojama teritorija yra apaugusi mišku. Vyrauja pušys (apie 85 proc.), kurių amžius maždaug nuo 15 iki 80 metų,

šiaurinėje planuojamos teritorijos dalyje – alksniai, beržai, ąžuolai. Miškas yra pribrestantis, nors dalis medžių jau yra brandūs. Kasybos plotas išsidėstęs 6,7,8,9,10 ir 11 miško kvartaluose. Kasybos vietoje nėra saugomų biotopų radaviečių ar augaviečių. Šiame miške nėra žmonių veikla nepažeisto miško ploto, kuriame būtų tikimybė aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinių buveinių rūšių. Planuojama teritorija nepatenka ir nesiriboja su saugomomis teritorijomis, tačiau patenka į gamtinio karkaso teritoriją. Arčiausiai kasybos ploto yra Nemuno deltos regioninis parkas (apie 2000 m) ir Norkaičių botaninis draustinis (apie 4000 m). Esant pakankamai dideliems atstumams iki saugomų teritorijų, naudingųjų iškasenų gavyba šiame telkinyje joms neturės jokio poveikio. Arčiausiai kasybos ploto esančios gyvenvietės yra Lapynų ir Žemaitkiemio kaimai (apie 2000 m). Artimiausia gyvenamoji aplinka yra už 435 m, o galima gyvenamų namų statyba numatyta Šilutės rajono bendrajame plane - už 300 metrų. Šias teritorijas nuo planuojamo karjero skiria miškas. Artimiausios kultūros vertybės yra Miestalių kapinynas (kodas 26638), esantis už 1740 m, ir Eidaičių piliakalnis (kodas 3359), esantis už 3750 m nuo planuojamos kasybos zonos.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Planuojama ūkinė veikla – Šilutės rajono Lapynų II smėlio telkinio naujo ploto eksploatavimas. Smėlio telkinys yra apaugęs mišku, todėl ši teritorija yra jautri gamtosauginiu požiūriu. Atsižvelgiant į tai, kasybos plotas bus naudojamas palaipsniui, keliais etapais, sudarant sąlygas pasitraukti faunai iš kertamų miškų į toliau plytintį miško masyvą. Pirmiausia bus atidengiama ir naudojama šiaurinė smėlio telkinio dalis, sudaranti apie 1/3 viso kasybos ploto. Išeksplloatavus smėlio išteklius šioje dalyje, bus vėl kertamas miškas pietų kryptimi ir atidengiamas naujas plotas, užimantis apie 1/3 kasybos ploto. Tik po to, kai bus išeksplloatuoti smėlio ištekliai ir šioje dalyje, bus kertamas kasybos teritorijoje likęs miško plotas ir teritorija naudojama smėlio gavybai. Prieš pradėdant naudingųjų išteklių gavybos darbus telkinio naujame plote, bus iškertamas miškas, buldozeriu sunaikinami ir sunkvežimiais išvežami kelmai, o nuimtas dirvožemio sluoksnis bus sustumiamas į pylimus, kurie formuojami palei iškirsto miško pakraščius. Iš telkinio vidinėje dalyje sustumtų laikinų pylimų, dirvožemis bus kraunamas ekskavatoriumi į sunkvežimius ir pervežamas į palei telkinio pakraščius formuojamus pylimus arba tiesiai į rekultivuojamus plotus. Telkinio pakraščiuose suformuotų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, pagrindo plotis iki 11-12 m, pylimo pagrindas bus atitrauktas 4 – 5 metrus nuo kasybos sklypo pakraščio. Tikslesnės dirvožemio pylimų vietos bus žinomos tik parengus telkinio naudojimo planą. Nuėmus dirvožemio sluoksnį bus nukasami likę dangos gruntai (priesmėlis, priemolis), kurių vidutinis storis skaičiavimuose priimamas 0,9 m (metinės dangos gruntų nuėmimo apimtys skaičiavimams priimamos apie 20000 m³). Šiuos dangos gruntuos taip pat planuojama sandėliuoti karjero pakraščiuose arba laikinuose pylimuose karjero viduje, vėliau juos panaudojant rekultivuojant karjerą. Likusių dangos gruntų nuėmimui pagrinde bus naudojamas ekskavatorius ir juos pervežantys sunkvežimiai. Nuėmus dangos sluoksnį, visas sausas naudingasis klotas bus kasamas krautuvu ir iš karto pilamas į mobilią sijojimo mašiną išrūšiuojimui. Iš apvandeninto klotu ekskavatoriumi iškasta žaliava dar papildomai bus pilama į pylimus nusausėjimui ir tik po to išrūšiuojama. Išrūšiuota produkcija tuo pačiu krautuvu bus pakraunama į sunkvežimius ir išvežama vartotojams. Planuojamą 60 tūkst. m³ per metus produkcijos kiekį bus galima išvežti 5 didelės keliamosios galios sunkvežimiais, kurie turės vidutiniškai padaryti 33 reišus per pamainą. Dėl planuojamos veiklos padidės rajoninių kelių apkrova, t.y. dėl transporto srauto iš karjero intensyvumas krašto kelyje padidės 118 reišais (pirmyn ir atgal) tik šiltuoju metų laiku. Planuojama, kad karjere bus iškasta apie 1766 tūkst. m³ smėlio. Iš karjero naudingosios iškasenos bus gabenamos per sklype esantį miško keliuką į kelią Kaunas-Jurbarkas-Šilutė-Klaipėda (kelio Nr. 141), o toliau į konkrečius objektus.

Planuojamoje teritorijoje aplinkos oro tarša numatoma iš transporto priemonių ir kasybos darbų mechanizmų vidaus degimo variklių. Degant kurui vidaus degimo varikliuose į aplinkos orą išmetami šie teršalai: anglies monoksidas, azoto oksidai, kietosios dalelės, lakūs organiniai junginiai, sieros dioksidas. Išmetamų aplinkos oro teršalų koncentracija gyvenamųjų namų teritorijoje atitiks Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo

sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ nustatytas ribines aplinkos oro užterštumo vertes. Siekiant sumažinti galimą padidėjusį dulkėtumą judant transporto priemonėms karjero viduje, visi karjero keliai iki išvažiavimo į pagrindinius kelius bus laistomi, produkto vežimo metu sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais.

Eksploduojant karjerą triukšmo šaltiniai susidarys iš karjere dirbančių transporto priemonių (savivarčiai, ekskavatoriai, buldozeriai). Šios transporto priemonės bus Europos sąjungos reikalavimus atitinkantys savaeigiai mechanizmai ir karjere dirbs tik darbo valandomis (nuo 8 h iki 18 h). Atlikus suminius triukšmo skaičiavimus bei įvertinus planuojamos ūkinės veiklos triukšmą slopinančius veiksmus (aplink kasybos plotą supiltas 3 m aukščio pylimas, planuojamas žemės sklypas bus apsuptas mišku, artimiausia gyvenamoji teritorija yra už 340 m., už kelio Kaunas – Jurbarkas – Šilutė – Klaipėda), nustatyta, kad savaeigių mechanizmų, dirbančių kasavietėje vienu metu vienoje vietoje, sklaidžiamas triukšmas (įvertinus foninį triukšmą lygi) neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytą didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių gyvenamųjų bei visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje.

Baigus vykdyti smėlio kasybos darbus, iškasto karjero šlaitai bus nulėkštinti, užpilti dangos padermėmis ir dirvožemiu, apsėti žole bei apsodinti krūmais ir medžiais šlaitų erozijai sumažinti, o dalyje karjero susidarys vandens telkinys.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. PŪV metu nepažeisti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131, reikalavimų dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis.

6.2. PŪV galės būti vykdoma tik atitinkama tvarka pakeitus Šilutės rajono bendrojo plano sprendinius ir numačius planuojamoje teritorijoje galimybę vykdyti PŪV, bei nustatyta tvarka išėmus planuojamą teritoriją iš valstybinės reikšmės miškų plotų.

6.3. Karjero bei kasybos paveiktos žemės rekultivacija turės būti atliekama dalimis, lygiagrečiai vykdomiems karjero eksploatacijos darbams.

6.4. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.5. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.6. PŪV užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Vadovaujantis Saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) išrašuose pateikta informacija, planuojamo eksploatuoti Lapynų II smėlio telkinio naujo ploto teritorijoje nebuvo rasta jokių saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių. PŪV teritorija nepatenka į saugomų teritorijų, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų bei kertinių miško buveinių ribas. Įvertinus PŪV vietą, reikšmingas neigiamas poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei Natura 2000 teritorijoms nenumatomas.

7.2. Planuojama veikla bus vykdoma tik dalyje miško masyvo, smėlio išgavimas bus vykdomas etapais, todėl bus sudarytos sąlygos miško faunai palaipsniui vykdant miško kirtimo darbus atsitraukti į likusį miško masyvą. Pasibaigus eksploatacijos darbams iškasto karjero šlaitai bus nulėkštinti, užpilti dirvožemiu, apsėti žole bei apsodinti krūmais ir medžiais šlaitų erozijai sumažinti, o dalyje karjero susidarys vandens telkinys.

7.3. Lietuvos geologijos tarnyba 2015-03-25 raštu Nr. (7)-1.7-072 informavo PŪV organizatorių, kad Šilutės rajono savivaldybės teritorijoje nėra miško žemėje detalios išvalgytų nenaudojamų smėlio telkinių.

7.4. PŪV teritorija yra ūkinių miškų masyve, šioje teritorijoje ir gretimoje aplinkoje nėra apgyvendinimo, gydymo (sveikatingumo), maitinimo, poilsio, sporto paskirties pastatų, kurie trauktų didelius kiekius poilsiautojų bei nėra rekreacinių objektų.

7.5. Numatytos neigiamą poveikį aplinkai mažinančios priemonės: numatomas dirvožemio pylimų iki 3 m aukščio sustūmimas greta eksploatuojamo telkinio išorinio perimetro; darbus numatoma vykdyti dienos laikotarpyje, kai leidžiami aukščiausi triukšmo lygiai; Lapynų II telkinio eksploatacijos metu asfaltbetonių nepadengti privažiavimo keliai, kuriais važinės transportas, susijęs su karjero eksploatavimu, sausros metu bus laistomi; sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais.

7.6. Savaeigių mechanizmų, dirbančių kasavietėje vienu metu vienoje vietoje, sklaidžiamas triukšmas neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių gyvenamųjų bei visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje.

7.7. Atlikus oro teršalų skaičiavimus, nustatyta, kad, esant pačioms nepalankiausioms taršos sklaidai sąlygoms, veiklos metu aplinkos oro teršalų koncentracijos nei objekto teritorijoje, nei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, neviršys ribinių dydžių, todėl neigiamo poveikio visuomenės sveikatai nebus. Planuojamos ūkinės veiklos metu stacionarių taršos šaltinių naudoti neplanuojama, o specializuota technika dirbs nekonzentruotai (pasiskirsčiusi atskiruose telkinio plotuose ir palaipsniui judėdama iš vienos vietos į kitą), todėl iš mobilių taršos šaltinių išmetami teršalai pasklis žymiai platesnėje erdvėje nei nuo vieno stacionaraus šaltinio ir jų koncentracija bus mažesnė.

8. Priimta atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, ir, įgyvendinus 6.1. - 6.3. punkte nurodytas pastabas bei atsižvelgiant į pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: UAB „Prokalina“ planuojamai ūkinei veiklai – Šilutės rajono Lapynų II smėlio telkinio naujo ploto eksploatacijai – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi per 10 darbo dienų pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą ir raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei. Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytose visuomenės informavimo priemonėse. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė